

PRINOSI JOSIPA ANDREISA HRVATSKOJ GLAZBENOJ LEKSIKOGRAFIJI

IVONA AJANOVIĆ-MALINAR

Bauerova 2
10000 ZAGREB

UDK/UDC: 78.072:030 Andreis

Stručni rad/Expert Paper
Primljeno/Received: 9. 2. 2009.
Prihvaćeno/Accepted: 22. 5. 2009.

Nacrtak

U članku je prikazan rad Josipa Andreisa na glazbenim izdanjima Leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža«: na prvom izdanju *Muzičke enciklopedije* u 2 sv. (1, 1958; 2, 1963.) i drugome u 3 sv. (1, 1971; 2, 1974; 3, 1977.). Opisana je njegova višestruka djelatnost glavnog urednika prvog izdanja *Muzičke enciklopedije*, organizacija posla u sklopu Zavoda i tzv. Republičkih redakcija, zatim izradba abecedarija, što je uključivalo i određivanje opsega natuknica te sheme biografskih članaka, pojmova i terminologije s posebnim naputcima za navođenje djela i literature. Nadalje poziv na suradnju glazbenika i muzikologa specijaliziranih za pojedine glazbene vrste te raspodjela natuknica vanjskim suradnicima. Naveden je i odabrani popis Andreisovih opsežnijih autorskih članaka u

prvom i u drugom izd. *Muzičke enciklopedije* te suradnja u prvom izd. *Enciklopedije Jugoslavije* (8 sv., 1955-71.), kao i suradnja u enciklopediji *Die Musik in Geschichte und Gegenwart* (od 7. sv., 1958. nadalje).

Svi podaci o njegovu radu u Leksikografskom zavodu navedeni su na temelju izravne suradnje s Andreisom, počevši od 1. sv. prvog izdanja *Muzičke enciklopedije*, a također i na pretraživanju arhivske građe, sačuvane fragmentarno u arhivu Leksikografskog zavoda.

U zaključku su istaknuti vrijednost i značenje Andreisova leksikografskog rada, u mnogome pionirskog, te njegov temeljni prinos suvremenoj hrvatskoj glazbenoj leksikografiji.

Ključne riječi: Josip Andreis, hrvatska glazbena leksikografija

Leksikografski zavod »Miroslav Krleža« utemeljen je 5. X. 1950., odlukom jugoslavenske Vlade, kao Leksikografski zavod FNRJ. God. 1962. preimenovan je u Jugoslavenski leksikografski zavod, 1972. osnivačka su prava prenesena na Hrvatski sabor, a 1991. uredbom Vlade Republike Hrvatske dobio je sadašnji naslov. Zavod je utemeljen na poticaj Miroslava Krleže, koji je postao njegovim prvim ravnateljem (do smrti 1981.), a Mate Ujević je, kao Krležin pomoćnik,

preuzeo vođenje organizacijsko-stručnih poslova. S obzirom na savezni značaj Zavoda, uprava je odmah nakon utemeljenja organizirala osnivanje tzv. republičkih redakcija. Glavnim zadatkom Zavoda jugoslavenska je Vlada odredila izradbu *Enciklopedije Jugoslavije*, koja je pod glavnim uredništvom M. Krleže objavljena u 8 svezaka (1955.-71.). Usporedo je započeo rad na *Općoj enciklopediji* (I. izdanje u 7 svezaka, 1955.-64. pod naslovom *Enciklopedija Leksikografskog zavoda*). Ubrzo se začela zamisao i o objavljivanju posebnih strukovnih enciklopedija, pa su počeli pripremni radovi za *Pomorsku enciklopediju*, potom za *Likovnu i Muzičku enciklopediju* (ME). Za glavnog urednika ME izabran je Josip Andreis, tada već afirmiran kao autor prve sveobuhvatne *Povijesti glazbe* (Matica hrvatska, 1942.), monografije *Tragovi mudrosti* (1944.), *Uvoda u glasbenu estetiku* (1944.), te brojnih rasprava i kritika u periodici (*Hrvatska pozornica*, *Hrvatska smotra*, *Književni tjednik*, *Spremnost*). Napominjem da je Krleža pozvao na rad u Zavodu nekolicinu znanstvenika koji su zbog istaknutog javnog rada u doba NDH bili politički nepoćudni, poput Iva Belina, ekonomista, Krune Krstića, filozofa, psihologa i lingvista, Ota Oppitza, geografa, Mirka Šepera, arheologa i povjesničara umjetnosti.

Prihvativši glavnouredničku dužnost, Andreis se svim svojim snagama, znanjem i iskustvom posvetio tom novom, nadasve složenom zadatku. Započeo je najprije s organizacijom posla i izradbom abecedarija. Utemeljio je uredništvo *Muzičke enciklopedije* u kojemu je, prema Zavodskim obvezama, okupio glazbene stručnjake — predstavnike republičkih redakcija među kojima su bili Dragotin Cvetko za Sloveniju, Stana Đurić-Klajn za Srbiju, Tihomil Mirić za Bosnu i Hercegovinu, Ratko Đurović za Crnu Goru i Todor Skalovski za Makedoniju. U uredništvo je uključio i svoje donedavne studentice, muzikologinje Ivonu Ajanović (od 1956. zaposlena u Leksikografskom zavodu) i Mariju Kuntarić (od 1958. u LZ), te Branku Antić kao stalnu honorarnu autoricu i redaktoricu tekstova. Poslove tajništva obavljala je Ivanka Bošnjaković. Abecedarij je najprije složio sam, koristeći se zacijelo imenikom iz vlastite *Povijesti glazbe* (1942.) te leksičkim priručnicima iz svoje bogate biblioteke. Potom je zatražio od republičkih glazbenih urednika dopune abecedara, ali odabravši predložene natuknice prema određenim enciklopedijskim mjerilima. Svojom urođenom preciznošću i poznavanjem raznovrsnosti građe držao je da u rad treba uključiti i glazbenike specijalizirane za pojedina područja, pa je za glazbene oblike i vrste angažirao Mila Cipru, za harmonijske pojmove Natka Devčića, za polifoniju Frana Lučića, za opću glazbenu teoriju Branimira Sakača, za folklor Božidara Širolu i Vinka Žganeca, za crkvenu glazbu Albu Vidakovića.¹ Za prikupljanje i provjeru podataka dao je naručiti, a dijelom je i o svome trošku nabavio, tada najpoznatije leksikonsko-enciklopedijske priručnike. Od brojnih takvih izdanja, kojima smo neprekidno popunjavali našu Zavodsku muzičku biblioteku, upotrebljavali smo ponajviše: Willi Apel: *Harvard*

¹ Napominjem da su svi ti suradnici tada već bili profesori navedenih predmeta na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji ili Srednjoj muzičkoj školi Akademije.

Dictionary of Music (leksikon pojmova), Cambridge, Massachusetts 1946⁵; Andrea Della Corte i Guido M. Gatti: *Dizionario di musica*, Torino 1959⁶; Norbert Dufourcq: *Larousse de la musique*, 2 sv., Paris 1957-58; George Grove: *Dictionary of Music and Musicians* (priređio Eric Blom), 9 sv., London 1954⁵; Hugo Riemann: *Musiklexikon* (u redakciji Alfreda Einsteina), 2 sv., Leipzig 1929¹¹, (u redakciji Wilibalda Gurlitta), 3 sv., 1959-61¹²; Oscar Thompson: *The International Cyclopedia of Music and Musicians* (priređio Nicolas Slonimsky), New York 1956⁷; Boris Solomonovič Štejnpress i Izrail Markovič Jampoljski: *Enciklopedičeskij muzykalnyj slovar*, Moskva 1959, 1966^{3,2}. Andreis je posebno istaknuo vjerodostojnost tada najopsežnijeg enciklopedijskog djela *Die Musik in Geschichte und Gegenwart* (MGG), u kojemu je glavni urednik Friedrich Blume bio pozvao na suradnju najistaknutije glazbene znanstvenike i pisce iz cijeloga svijeta (1949.-68. objavljeno 14 golemih svezaka, a dva dodatna sveska 1973. i 1979.).

Upućujući nas, mlade članove uredništva u leksikografski rad, Andreis je upozoravao da je potrebno prikupiti sve podatke iz raspoloživih priručnika i nakon provjeravanja i usporedbe prikupljenih podataka, počev od datuma i naslova djela (navodili smo ih u originalu) do stilskih odrednica, pretočiti ih u vlastiti tekst. Nadasve je naglašavao da tekstovi za *Muzičku enciklopediju* ne smiju nikako biti kompilacija odnosno doslovni prijevod teksta iz jednog od stranih enciklopedijskih priručnika. Povrh toga nalazili smo katkad i u renomiranim stranim enciklopedijama razlike u podacima pa i netočnosti. Stoga smo načela usporedbena provjeravanja provodili i pri redigiranju tekstova vanjskih suradnika. Događalo se međutim da je pokoji autor doslovce prepisao iz nekog inozemnog priručnika biografski tekst ili definiciju pojma, pa smo to morali u redakciji preradivati.

Prema Andreisovoj zamisli, u *Muzičkoj enciklopediji* je trebalo obraditi glazbenu praksu i teoriju tijekom stoljeća, povijesna razdoblja glazbe te stilske pojave i smjerove od prvih pisanih podataka do suvremenih, glazbene vrste i oblike, instrumentarij u umjetničkoj glazbi i folklornoj (tradicijijskoj); zatim u biografskim člancima glazbenike — skladatelje, reproduktivne umjetnike (izvoditelje), muzikologe, glazbene pisce, kritičare i pedagoge koje prema enciklopedijskim mjerilima treba uvrstiti; i najzad predviđeni su i opširni povijesni pregledi glazbenih kultura pojedinih naroda. Unutar tih osnovnih obrisa buduće enciklopedije Andreis je u tančine razradio svaku pojedinost. Proučivši u inozemnim enciklopedijama sustav izlaganja odabrao je najpregledniji. Tako je u biografije skladatelja uveo, unutar posebnog poglavlja *Djela*, raspored navođenja prema vrstama od složenih višestavačnih instrumentalnih do vokalnih, s podnaslovima orkestralna, komorna, klavirska, dramska (opere i baleti), vokalna (od oratorijskih do solo-popijevka), crkvena, instruktivna, pa obradbe itd. U tekstove o glazbenim pojmovima uveo je, prema već uhodanim zavodskim pravilima, uz naslovnu

² Navodim najuži izbor priručnika htijuci istaknuti Andreisovu želju da se imena, nazivlje i naslovi djela provjeravaju u odgovarajućim izvornim oblicima svjetskih jezika.

natuknicu najprije etimon, zatim i naziv na glavnim stranim jezicima (ukoliko je različit) primjerice: *Alt* (lat. *altus* visok; engl. i tal. *contralto*) ili *generalbas* (engl. *thorough-bas* ili *figured bass*, franc. *basse chiffrée*, njem. *Generalbass* ili *bezifferter Bass*, tal. *basso continuo*). Razradivši na taj način svaku pojedinost u sustavu ME, Andreis je s osobitom pažnjom i propitivanjem različitih predložaka (povijesnih, enciklopedijskih te domaćih i inozemnih biografskih priručnika) određivao okvirni broj redaka tj. opseg svake pojedine natuknice, naglašavajući vanjskim suradnicima i članovima uredništva važnost pravih omjera, primjerice u biografijama, počev od opsežnih tekstova o najznačajnijim skladateljima, poput J. S. Bacha, Beethovena ili Mozarta, do najkraćih; također i u pojmovnim natuknicama, počev od opširnih, kompleksnih tekstova o glazbenim kulturama pojedinih naroda, stilskim pojavama ili glazbenim vrstama (komorna glazba, opera i sl.), do kratkih glazbenoteorijskih tekstova poput definicija oznaka za dinamiku, ritmiku, tempo i slično. U toj procjeni opsega svake pojedine natuknice došlo je do izražaja Andreisovo poznavanje glazbeno-povijesne građe, suvremenih pojava, izvodilačke prakse i literature. Također i njegova upućenost u zakonitosti enciklopedistike te smisao za sažeto faktografsko izlaganje podataka i prema potrebi za znanstveno pretraživanje i propitivanje.

Nakon što je utvrdio koncepciju Muzičke enciklopedije, Andreis je razdijelio predviđene biografske i terminološke natuknice između šezdesetak vanjskih suradnika, uvažavajući njihov vlastiti odabir i posebne stručne specijalizacije; zatim je zadužio i članove uredništva za određen broj natuknica. On sam obvezao se napisati velik broj raznovrsnih tekstova, ponajprije mnoge biografije hrvatskih glazbenika, koji su bili predmetom njegovih znanstvenih istraživanja, među kojima su: *Nikola Algarotti-Udina*, *Jeronim Alesani*, *Milo Cipra*, *Jakov Gotovac*, *Josip Hatze*, *Franjo Ksaver Kuhač*, *Božidar Kunc*, *Vatroslav Lisinski*, *Andrija Patricij (Petris, Petrić)*, *Toma Zakarija Peruzović*, *Dragan Plamenac*, *Mladen Pozajić*, *Ruben Radica*, *Julije Skjavec*, *Stjepan Spadina*, *Mihalj Šilobod Bolšić*, *Gavro Temparičić (Temparicich, Tamparica, Temparricius)*, *Albe Vidaković*, *Ivan Zajc*, *Lovro Županović*. Obradio je i niz opsežnih ali i kraćih biografija stranih glazbenika. Posebice se ističu: *Ludwig van Beethoven*, *Alban Berg*, *Anton Bruckner*, *César-Auguste Franck*, *Dmitrij Kabaljevski*, *Wanda Landowska*, *Orlando di Lasso*, *Franz Liszt*, *Jean Baptiste Lully*, *Gian Francesco Malipiero*, *Frank Martin*, *Pietro Mascagni*, *Felix Mendelssohn-Bartholdy*, *Pietro Metastasio*, *Ernst Hermann Meyer*, *Nikolaj Vasiljevič Mjaskovski*, *Hans Joachim Moser*, *Modest Petrovič Musorgski*, *Carl Nielsen*, *Giovanni Pierluigi da Palestrina*, *Ottorino Respighi*, *Hugo Riemann*, *Curt Sachs*, *Erik Satie*, *Arnold Schering*, *Aloys Schmitt*, *Max Schneider*, *Othmar Schoeck*, *Albert Schweitzer*, *Karol Szymanowski*, *Dmitrij Dmitrijevič Šostakovič*, *Sergej Ivanovič Tanjejev*, *Ernst Toch*, *Fausto Torrefranca*, *Ralph Vaughan Williams*, *Lodovico Viadana*, *William Walton*, *Kurt Weill*, *Walter Wiora*, *Ermanno Wolf-Ferrari*. Andreis je preuzeo i niz opsežnih, složenih tekstova o povijesti glazbe pojedinih naroda, o stilskim pojavama, razvoju glazbenih vrsta, o glazbenim ustanovama međunarodnog značaja, pa navodimo popis onih najsloženijih: *Barok*, *Hrvatska muzika*, *Hrvatski glazbeni zavod*, *Impresionizam (u glazbi)*, *Instrumentacija*,

Instrumentalna muzika, Instrumenti, Izvodilačka praksa, Klavirska muzika, Komorna muzika, Komorni orkestar, Leitmotiv, Litavska muzika, Muzička akademija u Zagrebu, Muzička društva, Muzička kritika, Muzički festivali, Muzički leksikoni, Muzički nakladnici, Muzikologija, Oratorij, Reformacija i muzika, Ruska muzika, Španjolska muzika, Talijanska muzika, Violinska muzika. Povrh svega Andreis je kao glavni urednik sustavno i temeljito pročitao sve tekstove, a prema potrebi ih i uredio, usklađujući ih s predviđenim opsegom i leksikografskim načinom izlaganja. Taj je posao uključivao dakako i izravne kontakte s vanjskim suradnicima tj. dopisivanja pa i razgovore, da bi ih se uvjerilo u opravdanost redakcijskih zahvata koji su se obavljali u okviru zavodskog uredništva. Sve te probleme, neizbježne u enciklopedijskim poslovima, zasnovanim na tzv. timskome radu, Andreis je rješavao svojom urođenom suzdržanošću i naizgled mirno, ali braneći nepokolebljivo načela leksikografije i vlastita stajališta. No čini se da je svoje psihičke i emotivne snage zapravo najviše trošio na takva »prijateljska uvjeravanja« u potrebe strukovnih zahvata.

Usporedno s radom na *Muzičkoj enciklopediji* Andreis je od prvog sveska surađivao i u *Enciklopediji Jugoslavije* (Algarotti-Udina, Nikola, 1. sv., 1955.) pretežno pišući opsežnije povijesne prikaze kao što je tekst *Muzika* (u okviru kompleksnog članka *Hrvati*, 4. sv., str. 119-121, 1960.) ili *Lisinski, Vatroslav* (5. sv., 1960.), *Zajc, Ivan* (8. sv., 1971.). Ujedno je pozvan na suradnju u enciklopediji *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, u kojoj objavljuje također tekst o povijesti hrvatske glazbe (u okviru natuknice *Jugoslawien*, I/2, 7. sv., stupac 315-324, 1958.) i biografske jedinice istaknutih hrvatskih skladatelja (*Lhotka, Fran*, 8. sv., 1960., stupac 702-703, *Lisinski, Vatroslav*, st. 954-955).

Nakon što je prvo izdanje *Muzičke enciklopedije* ubrzo poslije objavljivanja gotovo rasprodano, u LZ-u je odlučeno da se pripremi drugo, opširnije izdanje, u kojemu bi bile nove pojave i pojmovi iz suvremene glazbe, zatim novoafirmirani glazbenici iz suvremene glazbe, te veći broj glazbenika iz zabavne glazbe i jazza. No Andreis se nije više htio prihvatiti glavnouredničke dužnosti, koliko nam je poznato dijelom zbog problema koje je neizbježno nametnuo timski rad, a posebno kontakti s vanjskim suradnicima, kao i zbog pritisaka vezanih uz predodređene rokove kojih se mnogi suradnici nisu pridržavali pa je mnoge tekstove naposljetku sam pisao. Dužnosti glavnog urednika preuzeo je Krešimir Kovačević, koji je već od 2. sveska prvog izdanja bio postao Andreisovim pomoćnikom. Kovačević je zapravo Andreisovu koncepciju u cijelosti zadržao, prilagodivši joj dopune tj. nove natuknice i potrebna proširenja postojećih, pretežito u svezi sa suvremenim pojavama i biografskim jedinicama. Suradnju u 2. izdanju *Muzičke enciklopedije* Andreis je prihvatio samo kao autor tekstova, iako držim da je u pripremnim radovima za to prošireno izdanje u tri sveska samozatajno pomagao, ponajprije savjetima oko dopuna abecedarija, zatim i u izboru tekstova iz 1. izdanja koje je trebalo dopuniti, preraditi ili zamijeniti novima. Koliko je bio samokritičan pokazuje popis vlastitih njegovih članaka iz 1. izdanja, primjerice od slova A do G, koji obuhvaća 72 naslova; od tih je izdvojio samo 20 naslova koji se mogu uvrstiti

bez ikakve promjene. Ostale je svoje tekstove dopunjavao, primjerice u biografijama dodavanjem novih biografskih podataka ili novonastalih skladba ili nove literature ili popisom novih modernih izdanja (u osoba iz starijih povijesnih razdoblja). Bio je do te mjere savjestan u prosudbama, da je pojedine vlastite tekstove predložio za anuliranje smatrajući da treba naručiti nove, kao primjerice *atonalnost* ili *Cecchini, Tomaso* (preporučio je za autora Bojana Bujića koji se tom temom pobliže bavio). Međutim nije želio ni da se njegova suradnja u uredništvu istakne, pa njegovo ime nije navedeno čak ni u popisu članova uredništva u tzv. nultome arku 2. izdanja. Čini se da je za takvu odluku bilo odlučujuće i njegovo zdravstveno stanje i zaokupljenost novim izdanjem njegove *Povijesti hrvatske muzike*. O tome svjedoči dopis koji je uputio K. Kovačeviću.³ Dopis je napisan u vezi s Andreisovim opsežnim tekstom *Povijest muzike* iz 1. izdanja *Muzičke enciklopedije* (2. sv., str. 427-432), koji je zacijelo nakanio dopuniti. Kovačević je taj Andreisov tekst u cijelosti uvrstio u 2. izdanje, uz neznatne dopune ali pod naslovom *Historija muzike*.

U sažetku ovoga prikaza potrebno je osvjetliti vrijednost i značenje Andreisova leksikografskoga rada. Kao glavni urednik osmislio je i obradio prvu suvremeno opremljenu biografsko-terminološku glazbenu enciklopediju u Hrvatskoj, postigavši u dva opsežna sveska izvanrednu ujednačenost između biografskih tekstova i pojmovnih natuknica. I, što je najvrjednije, nadovezujući se na pokušaje dalekih prethodnika (Jakov Mikalja, Ivan Belostenec i dr.), ostvario je djelo u kojemu su svi povijesni i teorijsko-praktički pojmovi prvi put terminološki definirani i opisani na suvremeni način, počev od glazbenih oblika i vrsta do instrumenata i teorijsko-praktičkih disciplina. Time je postavio temelje suvremene glazbene enciklopedistike u nas.

³ U arhivu građe za *Muzičku enciklopediju* Leksikografskog zavoda našla sam ovo Andreisovo pisanje upućeno Kreši Kovačeviću, pa ga navodim u cijelosti:

»Zagreb, 23. III.

Dragi Krešo,

Oprosti što Ti vraćam materijal o povijesti muzike netaknut. Pokušao sam, ali mi ne ide posao od ruke. Nakon bolesti, ja još uvijek nemam volje za rad. Kušam pa ne ide, onda se iznerviram a to mi samo škodi. Najljepši Ti je primjer moja 'Povijest hrvatske muzike' koja bi trebala izaći na engleskom. Još prije bolesti bilo je gotovo 95% teksta. Onih zadnjih 5% nikako da dovršim i, ako ovako ostane, ne znam kad ću ih dovršiti. Sreća da dr. Ivir polako prevodi (jer ima mnogo drugih obaveza) pa se tako neprekidno nadam da će mi se s vremenom raspoloženje za rad poboljšati i da ću možda još stići nešto napraviti.

Ponovo Te molim za oprostjenje što Ti ne mogu pomoći. Vjerujem da bi ovaj posao gđa Antić brzo i vješto obavila.

Srdačno Te pozdravlja
Tvoj Pino«

Pismo je napisano 1970.

Prof. J. Andreis

Zagreb, 23. III

Dragi Kreso,

Uprati: Do Ti ~~vratan~~ materijal
o prijesti muzike nastankom. Tokom
svoj, ali mi ne ide posao od ruke. Nakon
bolit, ja još uvijek nemam volje za rad.
Fal: mi moj stari radni član. Ako nešto po-
kusaš pa ne ide, onda se ipak viraš a-
to mi samo škodi. Najljepši Ti le pjesme
moji "Prijest bolitke muzike" koja bi trebala
iđati na engleskom. Još prije bolit. bilo je
gotovo 95% tebe. Ovisi zadajit 5% mi-
kako da dođem i, ako ostane, ne znam
kod čijih dobit: Lica da dođem polako
povrat: (Uvijek ima mnogo drugih obaveza)

pa se tako nepokidno nastavi da će
mi se u većem mjeru poslužiti za
rad poslušati i da se možda još
stari nešto napravi.

Porucio Te molim za oporavak
Do Ti ne mogu pomoći: Uprati da
bi ovaj posao sada Antii lopi i njima
obavila.

Lako Te podržim

Tvoj Quo

*Summary*JOSIP ANDREIS'S CONTRIBUTIONS TO THE CROATIAN
MUSIC LEXICOGRAPHY

In the article Josip Andreis's work on two editions of *Muzička enciklopedija* (Music Encyclopaedia) published by the »Miroslav Krleža« Lexicographic Institute (the first edition in two volumes in 1958, 1963; the second edition in three volumes in 1971, 1974, 1977) is displayed. His multifold activity as the editor-in-chief of the *Music Encyclopaedia* first edition, then business organization within the Institute and the so-called Republic editorials, as well as work on the headword list including the definition of the length of the articles, and of the biographical articles scheme, terminology, and specific bibliographical instructions, is described. In addition, he organized calls for the authors specialized in some musical fields, and also organized the distribution of the articles to adjunct contributors. The selected bibliography of Andreis's large-scale articles in the first and the second edition of the *Music Encyclopaedia* as well as his collaboration in the first edition in *Enciklopedija Jugoslavije* (Encyclopaedia of Yugoslavia) in eight volumes (1955-71), and his collaboration in the encyclopaedia *Die Musik in Geschichte und Gegenwart* (from the 7th vol., since 1958) are mentioned.

All data about his work in the Lexicographic Institute are set forth on the basis of the direct collaboration with Andreis, starting from the first edition of the *Music Encyclopaedia*, as well as on the search of the archival materials preserved fragmentarily in the Archive of the Lexicographic Institute.

As editor-in-chief, he gave meaning to and elaborated the first modern biographic-terminological music encyclopaedia in Croatia, achieving in the two extensive volumes an exceptional balance between biographical articles and terminological entries. And the most valuable is that Andreis, following the efforts of distant predecessors (Jakov Mikalja, Ivan Belostenec and others), implemented the work in which all historical and theoretic-practical notions were terminologically defined and described in the modern way, starting from music forms and genres to instruments and theoretic-practical disciplines. In doing that, he laid the foundations of the modern music encyclopedism in Croatia.